

Naar een nieuwe balans

Zoeken naar evenwicht: een belangrijke factor in ons bestaan. Al helemaal als het gaat om het denken over een duurzame toekomst, waarin de balans nogal eens doorslaat.

“De ethiek van het juiste midden”, zo sprak Richard Happé, emeritus hoogleraar belastingrecht, vorig jaar tijdens de Dag van de Financial, verwijzend naar Aristoteles. De [komende editie van deze dag](#), op woensdag 26 juni, heeft als thema ‘Planet Finance’ en gaat over duurzaamheid. Ondertitel: ‘Naar een nieuwe balans’. Hoe vinden we die? Daar is veel denkkraft voor nodig.

Zodra we praten over CO2 of de energietransitie staan al snel verschillende standpunten tegenover elkaar. “Elektrische auto’s zijn pas na 700.000 kilometer groener dan auto’s op benzine.” Deze uitspraak van een paar maanden geleden is vast bij meniggen blijven hangen. Vermoedelijk een stuk beter dan de analyses die erop volgden en die weinig heel lieten van deze berekening.

Een paar recente betogen rondom leefomgeving en klimaat sprongen bijzonder in het oog en houden zichtbaar verband met elkaar. Zo was er het [artikel in Trouw](#) van 11 juni: ‘De doemprofetie is helemaal terug’. “Er is duidelijk een hausse van het doemdenken”, zegt historicus Ronald Havenaar. De krant schrijft: “Havenaar vermoedt dat deze ontwikkeling deels voortkomt uit onzekerheid. ‘We leven in een tijd waarin veel dingen voor heel veel mensen onbegrijpelijk zijn. (...) Het doemdenken biedt wat ik noem ‘de vertroosting van de grote greep’. Het wekt de indruk dat men weet waar het heen gaat.’” Dit zou de ongrijpbare aantrekkingskracht van onheilsvoorspellingen kunnen verklaren.

Op *De Correspondent* heeft [Jelmer Mommers](#) het begin juni over de nadelen van doemscenario’s. Hij zegt: “Stel, je moet een manier verzinnen om de strijd tegen de almaar toenemende klimaatopwarming te verliezen. Ik zou de strategie kiezen die we de afgelopen decennia hebben gevolgd. Allereerst zou ik het probleem – de opwarming – zo groot en overweldigend voorstellen dat niemand meer hoop zou koesteren op een goede afloop. (...) Vervolgens zou ik ‘de oplossing’ presenteren als achteruitgang vergeleken met onze huidige manier van leven.” Er valt weinig op af te dingen dat dit inderdaad niet de beste tactiek is om klimaatverandering tegen te gaan. Hoe dan wel?

Op 29 mei jl. was Mark Kauw (projectmanager duurzaamheid Universiteit Utrecht) gastspreker bij de NBA tijdens een bijeenkomst van de ‘Groene Brigade’, om het te hebben over *De verborgen impact*, het boek van [Babette Porcelijn](#). Daarin worden sombere redentaties omgedraaid: als we weten wélk consumentengedrag en welke producten de grootste milieu-impact hebben, dan weten we dus ook hoe we deze drastisch kunnen verminderen en hoe we van ‘eco-neutraal’ zelfs ‘eco-positief’ kunnen worden. Dit gaat echter grotendeels uit van bewustwording en de actieve wil om onze leefwijze aan te passen.

De ultieme aanpak komt misschien van Daan Remarque, [medio juni jl. in de Volkskrant](#). Op aanstekelijke wijze legt hij uit hoe het draagvlak voor milieuvriendelijkheid kan worden vergroot. Kort gezegd: door in te spelen op wat hij noemt ‘ego-motieven’. Maak het mensen makkelijker en aantrekkelijker (en ja, liefst ook voordeliger), en ze gaan overstag.

De waarheid over welke boodschap het beste werkt om het gewenste (klimaat)doel te bereiken, zou zomaar in het midden kunnen liggen. In elk geval lijkt onmisbaar om de zaken van zoveel mogelijk kanten te blijven bekijken. Alleen al om die reden kan ik me verheugen op de komende Dag van de Financial: de samenstellers van dit congres hebben een boeiend aantal gezichtspunten bij elkaar gebracht met betrekking tot verduurzaming, van energiereus-cfo tot researcher in wereldwijde bedrijfsstructuren (en belastingontwijking). Samen met meer dan driehonderd accountants en financials gaan zij op zoek naar een juiste balans tussen planet, finance en economische activiteit. Als het aankomt op een zuivere en genuanceerde kijk zijn zij hierbij hard nodig. Dus u ook!

‘Planet Finance’, de [Dag van de Financial 2019](#), is op 26 juni in Congrescentrum 1931 in Den Bosch.

Deel dit artikel



[Lucas Geusebroek](#) is beleidsmedewerker Beroep & Maatschappij bij de NBA.

GERELATEERD



NIEUWS | 26 april 2022

Onderzoek: ook met EU-klimaatbeleid stijgt milieuschade in 2030

Met de huidige Europese klimaatplannen stijgt de milieuschade veroorzaakt door Nederland in 2030 nog steeds. Wel kan dit beleid ervoor zorgen dat de schade beperkt... →



NIEUWS | 25 april 2022

Milieudefensie waarschuwt Shell om vonnis rechter uit te voeren

Shell voert willens en wetens het vonnis van de rechter om CO₂-uitstoot te verminderen niet uit, zegt Milieudefensie. Daarom stuurt de milieuorganisatie een waarschuwingsbrief... →



NIEUWS | 22 april 2022

Rabobank geeft klanten inzicht in CO₂-uitstoot van hun uitgaven

Duizend klanten van de Rabobank met een betaalrekening kunnen voortaan via de app van de bank zien hoeveel CO₂-uitstoot door hun gedane uitgaven veroorzaken. Dat... →



NIEUWS | 18 april 2022

NBA zoekt 'PaaS-accountants'

De NBA wil graag in contact komen met accountants die in de praktijk te maken hebben met het 'Product-as-a-Service' (PaaS) businessmodel. →



NIEUWS | 15 april 2022

Bedrijven sturen vergroeningsplannen naar Milieudefensie

Versillende bedrijven hebben de afgelopen dagen plannen om hun CO₂-uitstoot te verminderen naar Milieudefensie gestuurd. De milieubeweging had dertig grote bedrijven... →
